

วาระที่ ๔.๔

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประจำปี ๒๕๖๓

รายงานเมื่อ
๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เริ่มดำเนินโครงการจากเรือนจำ/ทัณฑสถานนำร่อง 4 แห่ง ในปี พ.ศ. 2546 กรมราชทัณฑ์พิจารณาคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถาน 21 แห่ง เพื่อขยายผลการดำเนินงาน ทำให้มีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 25 แห่ง

1. การจัดการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ จัดการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานเพิ่มกว่า 83 แห่ง รวมเป็น 108 แห่ง จากเรือนจำทั้งหมดทั่วประเทศ 142 แห่ง (คิดเป็น 76%) โดยจัดการศึกษาตามความสนใจและศักยภาพผู้เรียน

หลักสูตรวิชาชีพคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรระยะสั้น-ระยะยาว) และ หลักสูตรอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช.-ปวส.)

ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต และ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต
ปีการศึกษา 2548-2562 มีผู้ต้องขังจบปริญญาตรี 66 คน (11 แห่ง)

- ปีการศึกษา 2562 ไม่มีผู้จบการศึกษา
- ปีการศึกษา 2563 ไม่มีผู้ต้องขังลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรดังกล่าว
- มีผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการศึกษาระดับหลักสูตรดังกล่าว (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2561 - 2564) จำนวน 91 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย 85 คน ผู้ต้องขังหญิง 6 คน

ปี 2550 - 2563 มีผู้ต้องขังสำเร็จหลักสูตร 50,855 คน

- วิชาชีพระยะสั้น สาขาคอมพิวเตอร์ 23,256 คน (นับซ้ำ)
- หลักสูตรอาชีวศึกษา 27,599 คน (นับซ้ำ)

ปี 2563 มีผู้ต้องขังสำเร็จหลักสูตร 4,872 คน (นับซ้ำ)

- วิชาชีพระยะสั้น สาขาคอมพิวเตอร์ 2,533 คน
- หลักสูตรอาชีวศึกษา 2,339 คน

รายได้ที่เกิดจากการใช้ความรู้ด้านไอทีของผู้ต้องขัง

รายได้ปี 2545 - 2563 เป็นเงิน 99,303,574 บาท

- รายได้จากการรับจ้างฯ เป็นเงิน 90,990,017 บาท

- รายได้จาก e-commerce เป็นเงิน 8,313,557 บาท

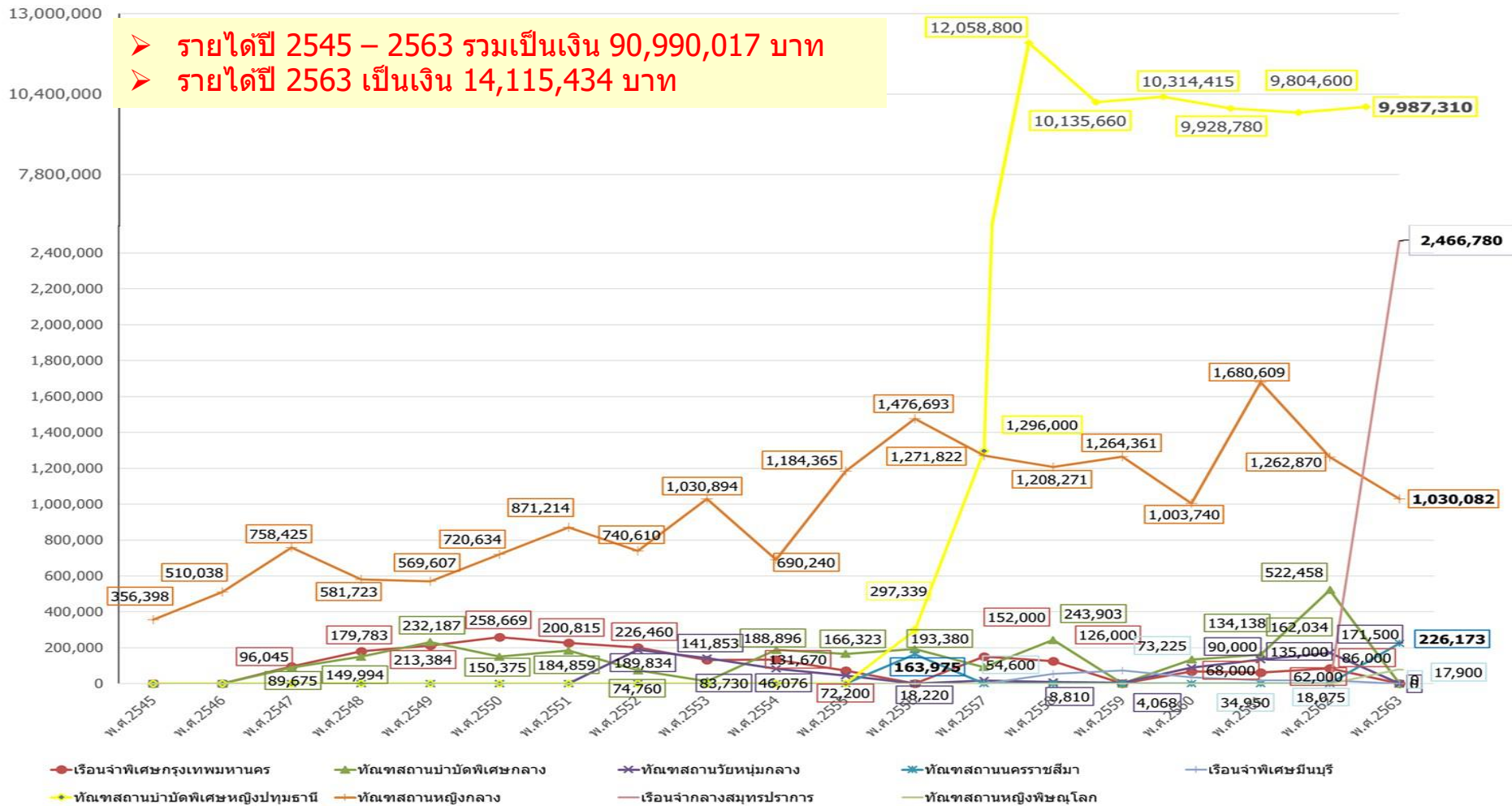
รายได้ปี 2563 เป็นเงิน 22,428,991 บาท

- รายได้จากการรับจ้างฯ เป็นเงิน 14,115,434 บาท

- รายได้จาก e-commerce เป็นเงิน 8,313,557 บาท

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

2. รายได้ที่เกิดจากการใช้ความรู้อันคอมพิวเตอร์ของผู้ต้องขัง

(ที่มา : <http://br.correct.go.th> (สำนักพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์) ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563)

ตัวอย่างรายได้ในปี 2563 ที่เกิดจากการรับจ้างทำงานหลังจากได้รับความรู้จากโครงการในพระราชดำริ

- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงปทุมธานี ปี ๒๕๖๓ ผู้ต้องขังปฏิบัติงาน call center จำนวน 78คน รายได้จาก call center เฉลี่ยเดือนละ 780,000 บาท
- เรือนจำกลางสมุทรปราการมีรายได้จาก Call Center ซึ่งได้รับการว่าจ้างจากบริษัท ในช็อคโดยเป็นความร่วมมือระหว่างเรือนจำกลางสมุทรปราการและบริษัทในช็อค รายได้จาก call center เฉลี่ยเดือนละ 205,565 บาท

3. การพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ต้องขัง

3.1 การพัฒนาผู้ต้องขังให้มีทักษะในการถอดความเสียง (ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จ.ปทุมธานี)

ตั้งแต่นั้นปี 2562 เนคเทค ร่วมกับ มูลนิธิฯ และทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจัดทำ “โครงการฝึกถอดความเสียงพูด เพื่อพัฒนาทักษะด้านการถอดความเสียงพูดแก่ผู้ต้องขัง” เพื่อเตรียมบุคลากรรองรับงานถอดความเสียงรายการโทรทัศน์ที่จะต้องมีความบรรยายแทนเสียงแบบเปิด/ปิดได้ (ตามประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ณ 5 กุมภาพันธ์ 2559)

ผลดำเนินงานปี 2563 :

- ผู้ต้องขังรับจ้างถอดความเสียงมีโดยระยะเวลาดำเนินงาน 6 เดือน (1 เม.ย. 2562 – 30 ก.ย. 2563) โดยจัดทำคำบรรยายแทนเสียงประกอบวีดิโอบันทึกการสอนของของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 360 ชั่วโมง ในอัตราค่าตอบแทน 500 บาทต่อ 1 ชั่วโมงค่าบรรยายเสียงรวมเป็นเงิน 180,000 บาท

แผนดำเนินงานปี 2564 :

- สวทช. จะดำเนินการจ้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ครั้งที่ 2 เพื่อจัดทำคำบรรยายแทนเสียงประกอบวีดิโอบันทึกการสอนในห้องเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (ต่อเนื่องจากจ้างครั้งแรก) เป็นจำนวน 720 ชั่วโมง ระยะเวลา 6 เดือน (ตั้งแต่ เม.ย. 2564 – 30 ก.ย. 2564)

3.2 โครงการพัฒนาความสามารถด้านการใช้ไอซีทีที่สร้างรายได้ให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถาน

ในปี 2562 มูลนิธิฯ ได้ดำเนินงาน “โครงการพัฒนาความสามารถด้านไอซีทีที่สนับสนุนการทำธุรกิจออนไลน์ของเรือนจำ/ทัณฑสถานให้แก่ผู้ต้องขัง” ซึ่งมีเรือนจำ/ทัณฑสถานเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 23 แห่ง มีวัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาผู้ต้องขังให้มีความระพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจออนไลน์ อาทิ ออกแบบหน้าร้าน เขียนเรื่องเล่าผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ถ่ายภาพสินค้า ฯลฯ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยของเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถานที่รับผิดชอบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสินค้าของเรือนจำ/ทัณฑสถานในช่องทางออนไลน์
- เพื่อให้จัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังในหลักสูตรเกี่ยวกับธุรกิจออนไลน์ และพัฒนาศักยภาพของผู้ต้องขังตามมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพธุรกิจออนไลน์ (E-commerce) ให้สอดคล้องกับวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการในปัจจุบัน

**การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔**

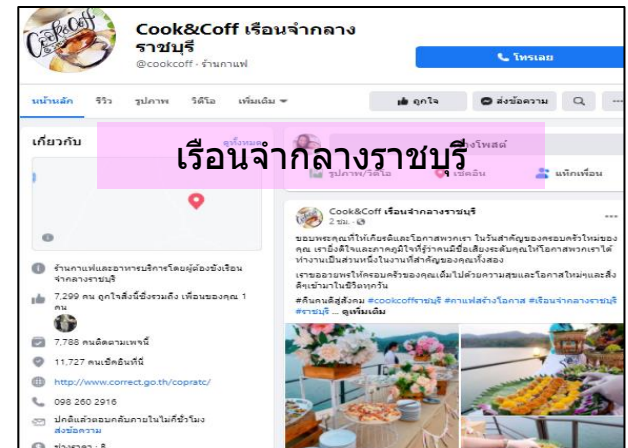
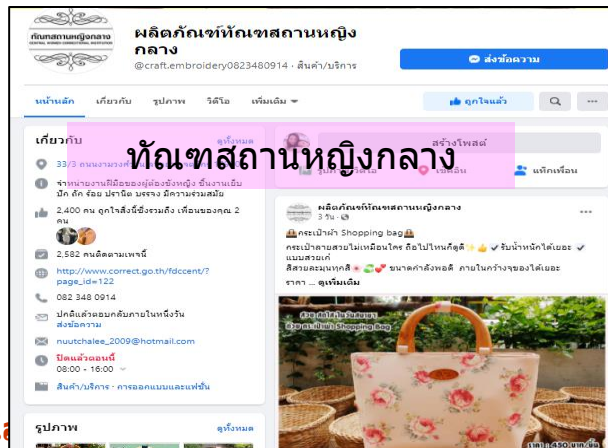
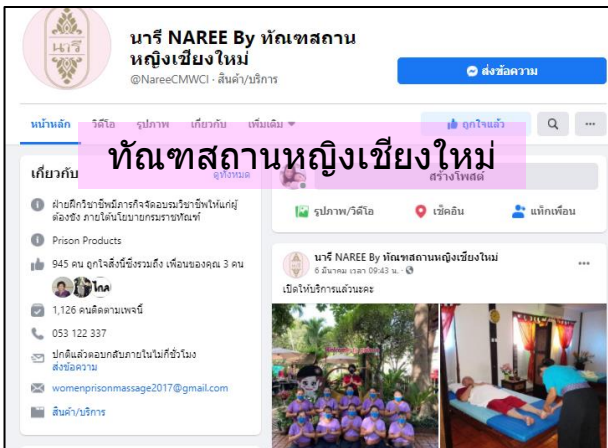
ผลการดำเนินงานปี 2563 :

1. การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังในหลักสูตรเกี่ยวกับธุรกิจออนไลน์ (6 แห่ง)

- ผู้ต้องขังเรียนหลักสูตรที่ 1 "การสร้างธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล" ของ มสธ. จำนวน 240 คน และ ณ มกราคม 2564 มีผู้ต้องขังเข้าเรียนและผ่านเกณฑ์ของหลักสูตรนี้แล้ว 240 คน ซึ่ง มสธ. จะออกใบประกาศให้แก่ผู้ต้องขังต่อไป
- ผู้ต้องขังอยู่ระหว่างการเรียนหลักสูตรที่ 2 "อีคอมเมิร์ซ" ของ สพธอ. จำนวน 240 คน มีกำหนดสอบประเมินของ สพธอ. เดือนเมษายน 2564

2. การพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ต้องขังเกี่ยวกับการทำธุรกิจออนไลน์ผ่านการปฏิบัติจริง (23 แห่ง)

- มีเพจร้านค้าออนไลน์และยอดจำหน่ายสินค้า จำนวน 22 ร้าน
  - ร้านค้ากลางของกรมราชทัณฑ์ 1 ร้าน
  - ร้านค้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน 21 ร้าน (มี 2 แห่งไม่ได้สร้างร้านค้า แต่นำสินค้าฝากขายที่ร้านค้ากลางของกรมราชทัณฑ์)
  - มียอดจำหน่ายสินค้า (เกิดจากโครงการฯ) ตั้งแต่ ก.พ. 2563 – ม.ค. 2564 เป็นเงิน 8,313,556 บาท จาก 17 แห่ง โดยที่มียอดจำหน่ายสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทัณฑสถานหญิงกลาง และ เรือนจำกลางราชบุรี (สินค้าที่มียอดจำหน่ายสูง อาทิ ผ้าทอที่ผู้ต้องขังทอ และนำมาแปรรูป เป็น ผ้าถุง เสื้อ ผ้าพันคอ ถุงผ้า ฯลฯ)
- มีผู้ต้องขังที่ปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมาเป็นผู้ช่วย จำนวน 37 คน (ชาย 11 คน, หญิง 26 คน) จาก 8 แห่ง โดยผู้ต้องขังทำหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ ถ่ายภาพ-ตกแต่งภาพสินค้า, ออกแบบบรรจุภัณฑ์-โบว์ชัวร์, ดูแลคลังสินค้า, จัดทำบัญชี, บรรจุสินค้าเพื่อส่งลูกค้า, เขียนข้อมูลโฆษณาสินค้า

4. ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วประกอบอาชีพเกี่ยวกับไอที

เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ผู้ต้องขัง (คน)
1. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง	29
2. เรือนจำกลางชลบุรี	3
3. เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี	1
4. เรือนจำกลางนครพนม	1
5. ทัณฑสถานหญิงกลาง	2

ปี 2563 มีผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วประกอบอาชีพเกี่ยวกับไอที (แจ้งอย่างไม่เป็นทางการ) จำนวน 36 คน

5. แผนการดำเนินงานปี 2564

- การพัฒนาความสามารถด้านไอซีทีที่สนับสนุนการทำธุรกิจออนไลน์ให้แก่ผู้ต้องขัง โดยเรือนจำ/ทัณฑสถานคัดเลือกผู้ต้องขังชั้นดีมาเป็นผู้ช่วยในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ มูลนิธิฯ จัดหาบทเรียนหลักสูตรอีคอมเมิร์ซแบบ off-line เพื่อพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ต้องขัง และฝึกปฏิบัติจริงจากการเป็นผู้ช่วยในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์
- การพัฒนาผู้ต้องขังของทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงให้มีทักษะสามารถรับงานจ้างในการถอดความเสี่ยง และการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงสำหรับรายการโทรทัศน์ที่มีการบันทึกไว้ล่วงหน้าเพื่อสร้างรายได้ในขณะที่ถูกคุมขัง
- การพัฒนาทักษะความสามารถด้านมัลติมีเดียให้แก่ผู้ต้องขัง ได้แก่ การถ่ายภาพ, การตัดต่อวีดิทัศน์, การตกแต่งภาพ, การสร้างสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์

ประเด็นที่เสนอต่อที่ประชุม : เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานปี 2563 และเห็นชอบแผนดำเนินงานและงบประมาณปี 2564

จบ

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการ

๔.๒.๑ รายงานกรณีศึกษา

๔.๒.๒ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

ระเบียบวาระที่ ๔.๔ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ด้อยชั้น

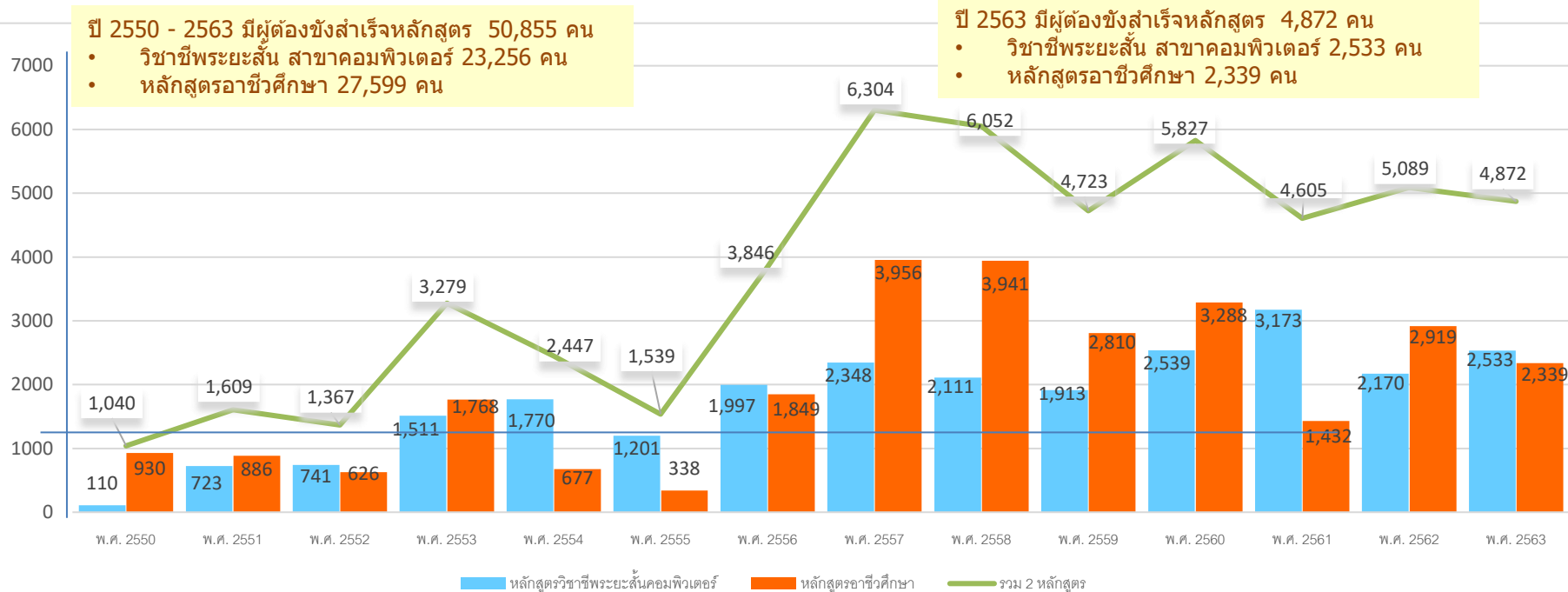
ระเบียบวาระที่ ๔.๕ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

Back-up Slide

1. แผนภูมิเปรียบเทียบจำนวนผู้ศึกษา วิชาชีพคอมพิวเตอร์ และการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ปวช./ปวส.) ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน 108 แห่งตั้งแต่ปี 2550 – 2563

- หลักสูตรวิชาชีพคอมพิวเตอร์ใช้ระยะเวลาในการอบรมตั้งแต่ 15-100 ชั่วโมง (หลักสูตรในแต่ละแห่งแตกต่างกัน เช่น ช่อมเครื่องคอมพิวเตอร์, การใช้งาน Excel, การใช้งานโปรแกรม Word, คอมพิวเตอร์กราฟิก, การใช้คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน)
- หลักสูตรอาชีวศึกษา (ปวช. ปวส.) ด้านคอมพิวเตอร์ ได้แก่ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, สาขาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์, สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
- หลักสูตรอาชีวศึกษา (ปวช. ปวส.) สาขาที่มีวิชาคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ปวช.สาขาช่างก่อสร้าง (วิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ, วิชาเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์), ปวช.สาขาช่างยนต์ (วิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ) และ ปวส.สาขาเทคนิคก่อสร้าง (วิชาโปรแกรมสำเร็จรูปในงานอาชีพ, วิชาเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์)

1.2 ผู้ต้องขังที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโครงการเทคโนโลยีมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2548 – 2562)

- ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 – 2562 มีผู้ต้องขังที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 66 คน จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน 11 แห่ง แบ่งเป็น
  - หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต แขนงวิชาพาณิชยกรรม วิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ (ปีการศึกษา 2548 - 2556) จำนวน 53 คน เป็นชายจำนวน 40 คน เป็นหญิงจำนวน 13 คน จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน 7 แห่ง
  - หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปีการศึกษา 2557 – 2562) จำนวน 13 คน เป็นชายจำนวน 11 คน เป็นหญิงจำนวน 2 คน จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน 7 แห่ง **โดยปีการศึกษา ๒๕๖๒ ไม่มีผู้ต้องขังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี**
- สำหรับผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรี (ยอดสะสมตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 – 2563) จำนวน 91 คน เป็นชายจำนวน 85 คน เป็นหญิง 6 คน โดยปีการศึกษา 2563 ไม่มีผู้ต้องขังลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรดังกล่าว แต่มีผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีดังกล่าว